

Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Myndigheten för
delaktighet

FUB

Västra Götalands län

Illustrationer: Madeleine Andersson

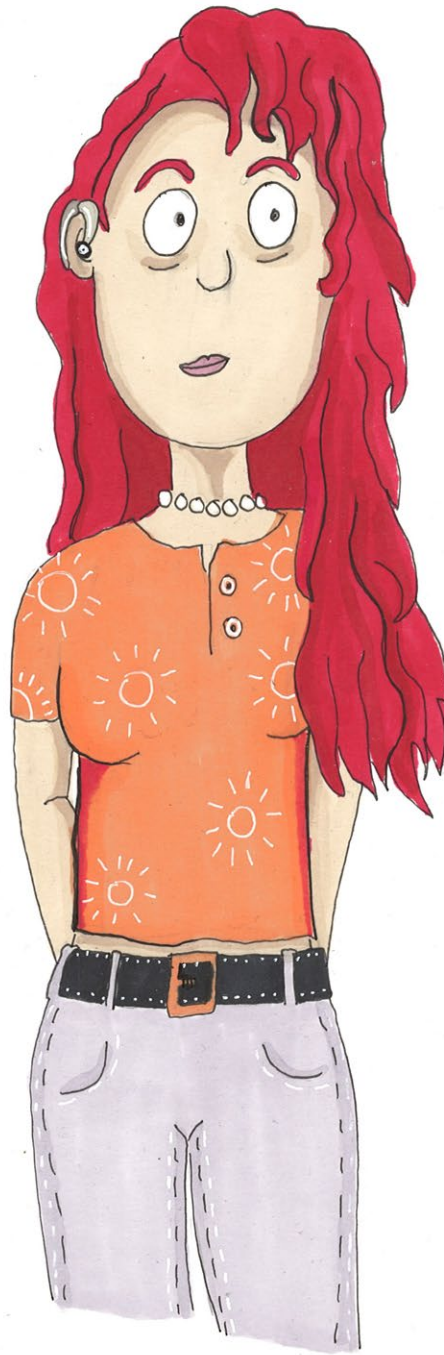
Helen Lindblom och Helena Molker Lovén
för FUB Västra Götaland

Om boken

FUB Västra Götaland vill göra konventionen tillgänglig för så många som möjligt och har därför tagit initiativ till att göra den här versionen. Vår förhoppning är att boken ska inspirera till att prata om och göra de rättigheter som finns i konventionen kända för fler.

Vi hoppas att boken ska läsas tillsammans och vara ett underlag för att samtala om vad rättigheterna konkret kan betyda i människors liv.

Boken är framtagen i samarbete med Myndigheten för delaktighet.

Innehåll

Om boken	1
Inledning	4
FN:s Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	5
Artikel 1	7
Artikel 2	10
Artikel 3	12
Artikel 9.....	14
Artikel 16	16
Artikel 21	18
Artikel 22	20
Artikel 24	22
Artikel 26	24
Artikel 27	26
Artikel 29	28
Artikel 30	30
Artikel 33	32

Inledning

I denna version av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har FUB Västra Götaland gjort ett urval av artiklar och bearbetat texten med utgångspunkt från den lättlästa versionen av konventionen.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

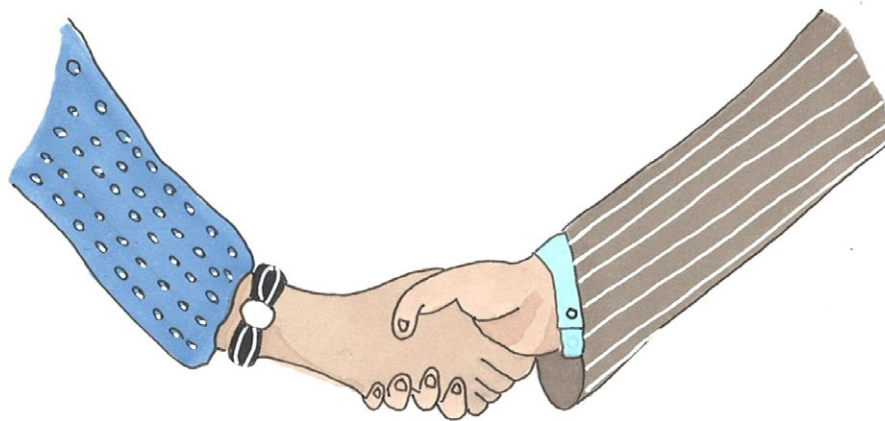
En konvention är regler
som länder kommit överens om
att följa.

I den här konventionen
har länderna skrivit ner
vad som är viktiga rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.

Rättigheter betyder
att alla som bor i ett land
ska ha det bra tillsammans
med andra som bor i landet.

FN betyder Förenta Nationerna.
I FN ska länderna i världen
komma överens om olika saker.

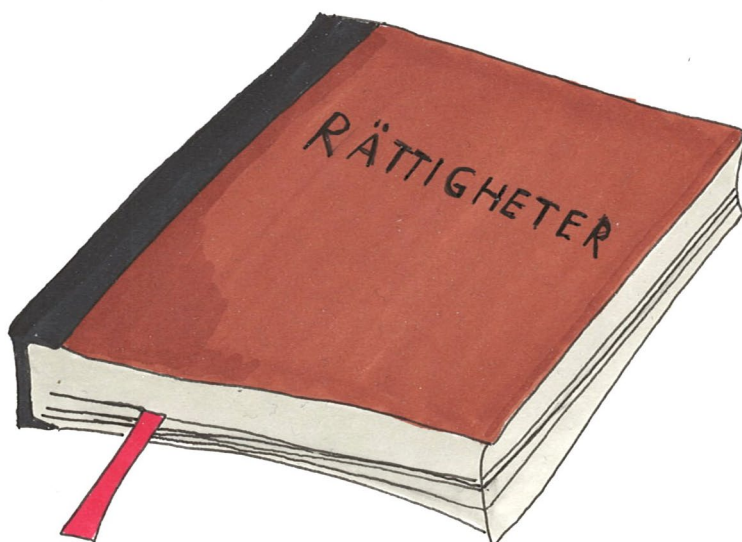

Artikel 1

Det här vill konventionen

Så här står det i konventionen:

Konventionen vill ge respekt för mänskliga rättigheter till alla personer med funktionsnedsättning.

Det finns olika funktionsnedsättningar.

En del människor
har svårt att använda
hela kroppen.

Andra kan ha svårt att höra
eller se.

För vissa kan det vara svårt
att minnas och förstå.

Många med funktionsnedsättning
behöver hjälpmedel
som gör det lättare
att vara med
på samma sätt som andra.

Artikel 2

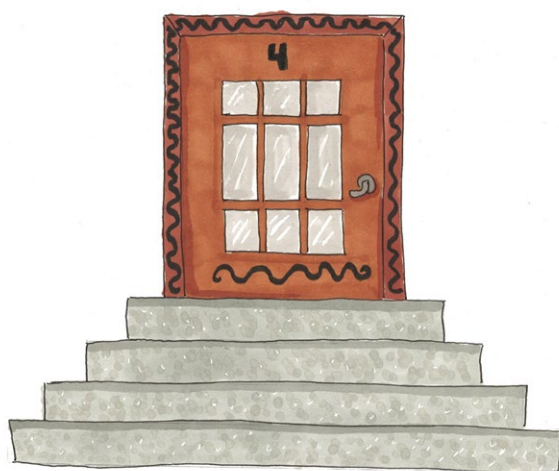
Definitioner

Så här står det i konventionen:

Artikel 2 förklarar vad olika ord betyder. Ett viktigt ord är **diskriminering**.

Diskriminering är att någon på grund av funktionsnedsättning behandlas sämre och mer orättvist än andra.

Diskriminering kan vara
att det finns saker i samhället
som inte fungerar
för personer med funktionsnedsättning.

Artikel 3

Regler

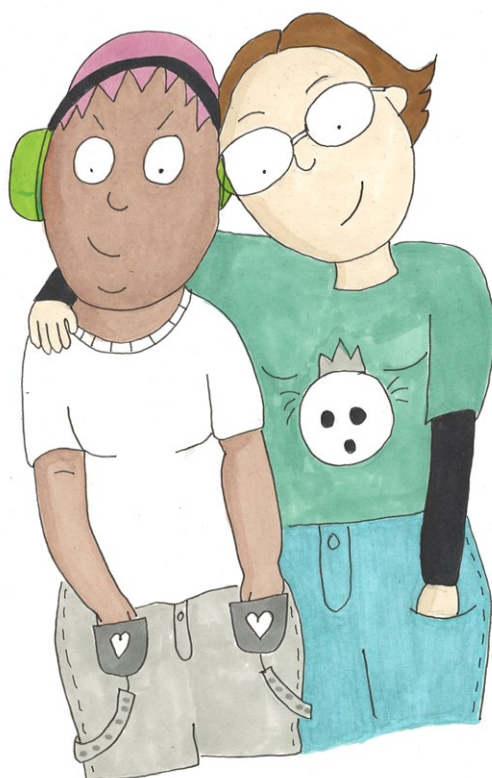
Så här står det i konventionen:

De här reglerna gäller för allt i konventionen.

Viktiga regler är:

- Respekt för att alla har ett värde.
- Var och en ska kunna bestämma om sig själv.
- Ingen ska bli diskriminerad.
- Alla ska kunna vara med i samhället.

Alla ska få känna
att de är med och hör till
där de själva vill vara med.

Artikel 9

Tillgänglighet

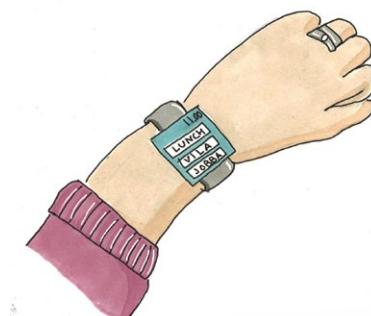
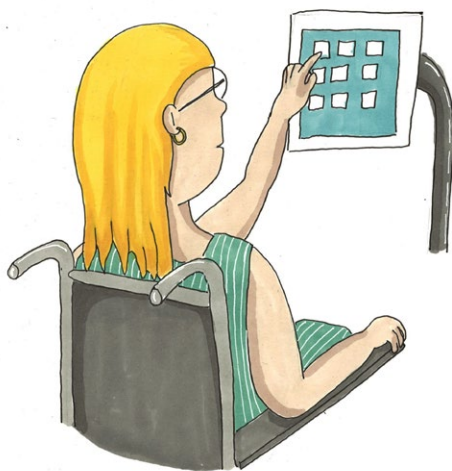
Så här står det i konventionen:

Med tillgänglighet menas att alla ska kunna använda något eller kunna delta.

Alla ska kunna komma in i och vara i hus.

Alla ska få information som passar dem.

.....

Alla som vill
ska ha internet.

Hemsidor ska vara lätta
att förstå och använda.

Alla ska kunna komma in i
byggnader och fordon
i kollektivtrafiken.

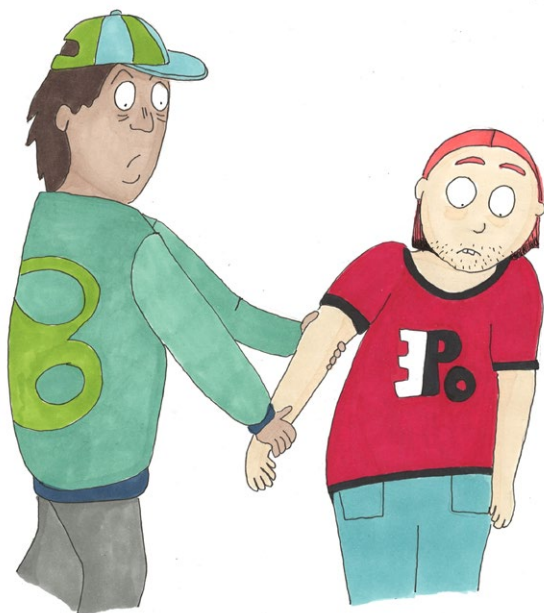
Den som behöver hjälp av en person
för att kunna vara med
har rätt att få den hjälpen.

Tillgänglighet kan också vara
att det finns en person
som man kan fråga och be om hjälp.

Artikel 16

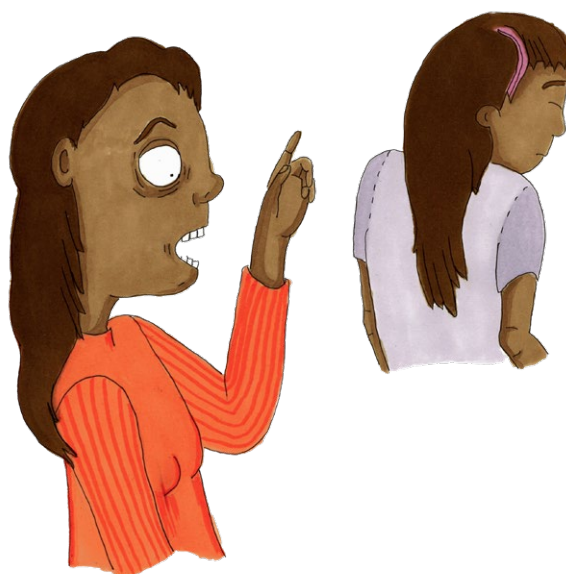
Ingen ska använda våld mot eller tvinga en person med funktionsnedsättning till något

Ingen har rätt att slå någon annan
eller göra något som gör ont.

När någon säger något dumt
eller är sträng
är det fel.

Ingen får tvinga dig
att göra något
som du inte vill.

Artikel 21

Rätt att säga och tycka vad man vill och
att få information

.....

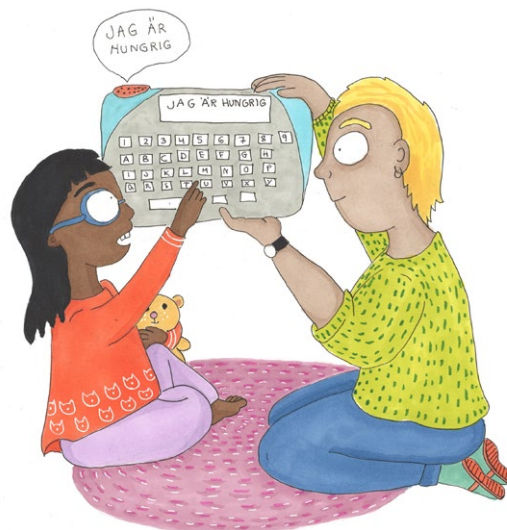
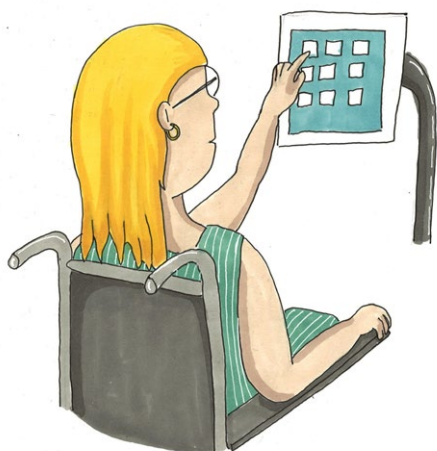
Alla har rätt
att uttrycka sig
och förstå
vad andra säger.

Det finns olika sätt att kommunicera.

En del behöver hjälpmedel,

både för att förstå andra

och kunna säga vad de vill.

Alla har rätt att säga vad de tycker.

Även om man tycker olika

kan man vara kompisar.

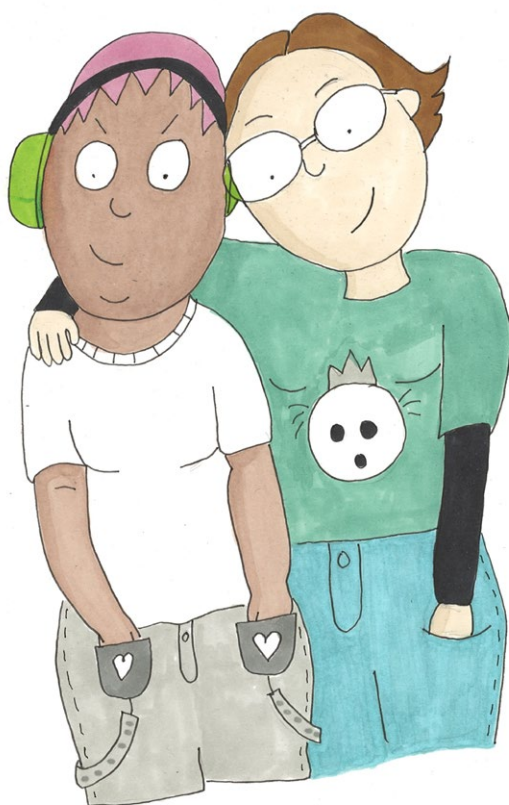
Artikel 22

Respekt för privatlivet

Så här står det i konventionen:

Personer med funktionsnedsättning har rätt till ett privatliv. Ingen får göra något som personen eller familjen inte vill.

.....

Alla har rätt
att träffa vem de vill
och får bestämma själv
vem som får hälsa på.

Alla har rätt att tycka om vem den vill.

Du bestämmer i ditt hem.
Om du inte vill
att någon ska komma in
har du rätt att säga nej.

Artikel 24

Utbildning

Så här står det i konventionen:

Personer med funktionsnedsättning ska få utbildning som andra.

Det ska finnas alla olika slags utbildningar både för barn och vuxna.

Det ska finnas anpassningar efter vad en person behöver.

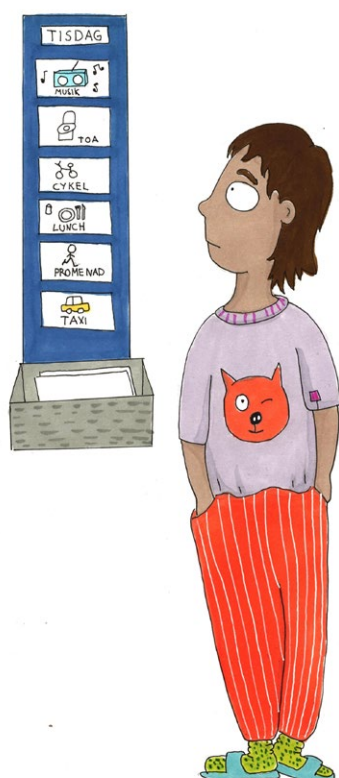
Det ska finnas undervisning i olika sätt att läsa och skriva.

Det finns olika sätt att anpassa
utifrån vad en person behöver.

En del behöver
att texten är förstorad.

Andra kan lyssna
på en inläst text
i stället för att läsa.

Någon kan behöva
använda teckenspråk.

Många behöver bilder för att förstå bättre.

Artikel 26

Habilitering och rehabilitering

Så här står det i konventionen:

Habilitering är att en person tränar och får stöd så att den kan göra så mycket som möjligt.

Det ska finnas hjälpmedel och teknik som passar personer med funktionsnedsättning.

.....

Man har rätt att få hjälp
med att träna sin kropp
så att den fungerar
så bra som möjligt.

Den som behöver hjälpmedel ska få det.

Det finns olika hjälpmedel, till exempel:

- för att höra eller se bättre
- för att träna sin kropp
- för att ta sig fram
- för att förstå och uttrycka sig

Artikel 27

Arbete och att ha något att göra

Alla behöver något att göra
som de trivs med.

Om man inte trivs
går det att byta jobb.

Artikel 29

Att kunna vara med i politik

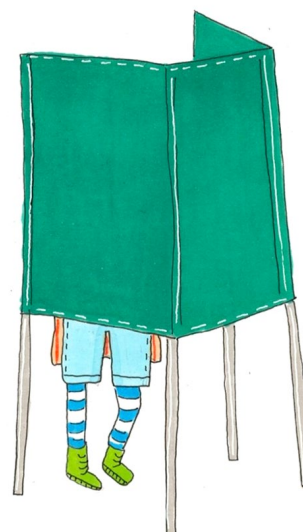
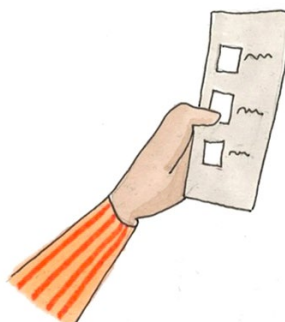
Så här står det i konventionen:

Personer med funktionsnedsättning ska kunna rösta.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara med i föreningar och organisationer.

.....

Rösta betyder
att alla vuxna som bor i Sverige
får säga
vem de tycker ska bestämma
i Sverige.

Alla som vill
får vara med i föreningar.

Föreningar gör olika saker,
till exempel jobbar med rättigheter
för personer med funktionsnedsättning

Det finns också föreningar
för människor
som har ett gemensamt intresse.

Artikel 30

Att vara med på kultur, fritid och idrott

.....

Personer med funktionsnedsättning
ska kunna vara med
på fritidsaktiviteter
och idrott.

Alla har rätt att göra saker
de tycker är kul
och som de är intresserade av.

Artikel 33

Arbetet med att följa och kontrollera
denna konvention

Landet Sverige har lovat
att reglerna i konventionen
ska följas.

Några personer har valts ut
för att se till
att konventionen följs.

